

Jsoucí a nejsoucí

Pod „jsoucím“ můžeme mít na mysli pouze aktuálně teď a zde jsoucí (např. ve smyslu Eleatů), ale jsoucnost nemůžeme dost dobře upřít ani tomu, co aktuálně jsoucí už byla, ale nyní se už stalo minulostí, protože pominulo. Minulost nemůžeme redukovat jen a to, co z ní zbylo jako pozůstatek (relikt), který při onom pominutí nezaniklo, ale nějak přetrvalo. Považovat minulost za kdysi jsoucí se nám stalo přirozeným přístupem či postupem, ale většinou o tom příliš neuvažujeme. Když se nás ovšem někdo výslovně dotáže, odpovíme bez pochybování, že minulost už není, že je tedy nejsoucí. Proti tomu, jak za nejsoucí považujeme také to, co se ještě nestalo, co nenastalo, k čemu ještě nedošlo, musíme minulosti přiznat, že kdysi jsoucí byla. O budoucnosti, která jednou opravdu jsoucí bude, však nejsme ochotni říci, že „jest“ jsoucí, byť k ní ještě nedošlo, protože v aktuální přítomnosti ještě nevíme (a možná ani nemůžeme vědět), zda k ní dojde. Přesto považujeme za přípustné a běžné, když někdo odhaduje míru jistoty, že něco z toho, co je teď a zde aktuálně jsoucí, přetrvá i do bližší nebo vzdálenější budoucnosti, byť jen jako relikt toho již minulého. Z toho plyne, že budoucnost považujeme (či aspoň jsme za určitých okolností ochotni považovat) aspoň zčásti za „jsoucí“, byť s tou podmínkou, že odhadujeme správně; ovšemže tím nemíníme, že je „jsoucí“ již nyní“, ale že jsoucí „bude“.

(Písek, 150702-1.)